

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Виолета Флорева Краева, катедра „Бизнес информатика“ към Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов, професионално направление 3.8 „Икономика“, шифър 05.02.08 „Приложение на изчислителната техника в икономиката“

Основание за рецензията: Заповед №: 98/13.02.2019 г. на Ректора на Стопанска академия „Д.А. Ценов“ - Свищов за откриване на процедура за публична защита и утвърждаване на научно жури; решения на първото заседание на научното жури, проведено на 15.02.2019 г.

Автор на дисертационния труд: докторант Теодора Иванова Спасова, професионално направление 3.8. „Икономика“, докторска програма „Приложение на изчислителната техника в икономиката“ към катедра „Бизнес информатика“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов.

Тема на дисертационния труд: „Миграция на информационната инфраструктура на голямо предприятие в България към облака“

Научен ръководител: доц. д-р Петя Емилова

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на актуалните и практически значими проблеми, свързани с усъвършенстването на информационната инфраструктура (ИИ) и възможностите за нейната миграция в публичния облак.

Представеният дисертационен труд е в обем от 227 стандартни страници и в структурно отношение се състои от списък на използваните съкращения, списък на използваните фигури, списък на използваните таблици, увод, три глави, заключение, библиография и 3 приложения. В библиографската справка е представен списък на 122 литературни източници, в това число 53 от Интернет. В основния текст са включени 30 таблици и 46 фигури.

Като приложения са представени управленската йерархия и организационната структура на проучваното предприятие „Спарки Елтос“ АД – гр. Ловеч, мрежовата топология, алгоритмите на финансовите показатели и анкетната карта.

Дисертационният труд е добре структуриран и балансиран. Използваните източници са цитирани коректно.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

В увода ясно и коректно са формулирани обектът, предметът, целта, задачите и изследователската теза на автора. Посочени са и ограничителните условия на изследването. За изпълнение на изследователската цел авторът дефинира четири задачи, които са групирани в теоретичен и практико-приложен аспект. Те са изпълнени на много добро научно и професионално ниво.

Използваната от автора методология на изследване може да се оцени като адекватна и резултатна.

Традиционно първа глава е теоретична и разглежда особеностите на информационната инфраструктура на голямо предприятие, виртуализацията на ресурсите и основаващите се на нея облачни технологии, също и различните инфраструктурни и облачни модели и екосистемата, която изграждат. Представени са различни трактовки на понятието „информационна инфраструктура“, нейните характеристики, функции и приложение. Специално внимание е отделено на платформената и ресурсната виртуализация и подходите за тяхната реализация. Направен е подробен анализ на облачните услуги на световния и българския пазар.

Втора глава е посветена на технологичните и икономическите аспекти на миграцията в облака. Анализират се инструментариумът, компонентите на облачната инфраструктура и тяхното взаимодействие при прехода. Изяснени са ролята и дейностите на ключовите участници в концептуалния модел за доставка на облачни услуги. Специално внимание е отделено на Регламента GDPR като услуга. Представени са предимствата и недостатъците на настъпилите след миграцията промени и алгоритъмът за изчисляване на възвръщаемостта на инвестициите при прехода на ИТ инфраструктурата на голямо предприятие към облака. Предложена е оригинална класификация на подходите за миграция в облака в четири аспекта. Посочени са и критериите за избор на подход, етапите на миграцията, както и ключовите ограничения на този процес.

Трета глава има практическа насоченост и представя резултатите от проведеното емпирично изследване сред ИТ специалистите в големи предприятия в България. Направен е сравнителен анализ, който е представен графично. След подробното проучване на информационната

инфраструктура на „Спарки Елтос“ АД – гр. Ловеч е предложен авторски модел за нейния преход в облака. От практическо значение са и направените приблизителни изчисления на икономическите ползи от осъществяването на миграцията по този модел. Към всяка глава са изведени и съответните изводи.

Заключението систематизира проблемите, решенията, които се предлагат в дисертационния труд и приносите му за науката и практиката.

Основното изложение има добра логическа последователност и структурираност. Авторът демонстрира знания и разбирания по разглежданата тема в теоретичен и практически аспект, аргументирано защитава изследователската теза, прави логични и полезни изводи. Авторското мнение е ясно изразено.

Представената дисертация е във вид и обем, съответстващи на изискванията и критериите за такъв тип разработки, което осигурява възможност на автора да представи извършеното научно изследване, допълнено с приложения.

Дисертационният труд съдържа 46 фигури и 30 таблици, които добре илюстрират представения материал.

Научният стил на изложението е на много добро ниво. Няма индикации за некоректно цитиране на литературните източници и плагиатство в представената научна разработка.

Авторефератът отговаря на изискванията. Той коректно и адекватно отразява съдържанието на дисертационния труд и дава ясна представа за постигнатите резултати от изследването. Липсват, обаче номерата на страниците и таблиците също не са номерирани.

Научните публикации, свързани с дисертационния труд, са общо 4, в това число: 1 студия, 2 статии и 1 доклад. Само докладът е самостоятелна разработка. Представена е и декларация за оригиналност и достоверност.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Считам, че авторът показва добра теоретична подготовка и възможности за практическа реализация на поставените изследователски задачи. Постигнатите резултати са в теоретично, методологическо и приложно направление. Дадени са и конкретни препоръки за миграцията на ИИ в публичния облак. Оценявам като обективни и коректни посочените

приноси. Рецензираният дисертационен труд съдържа следните научно-приложни приноси:

А. Теоретико-методологически

1. Идентифицирани са особеностите на информационната инфраструктура на голямо предприятие и предимствата на облачните услуги, които се предоставят в страната и повишават ефективността от неговата работа.

2. Систематизирани са подходите за преход към облака на базата на авторска, обобщена класификация.

Б. Научно-приложни

3. Създаден е модел за преход на информационната инфраструктура на голямо предприятие в облака, който би могъл да се приложи в много български предприятия;

4. Направена е приблизителна финансова оценка на икономическите ползи от миграцията на инфраструктурата на конкретно голямо предприятие към облака, която би била полезна при вземането на решение за миграция в облака.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

Подробното запознаване с дисертационния труд ми дава основание да отбележа, че в него няма съществени пропуски и неточности. Авторът е подходил сериозно и отговорно при изследването на поставените задачи. Позволявам си да отправя следния въпрос към докторанта: приложен ли е авторският модел за преход на информационната инфраструктура на проученото предприятие „Спарки Елтос“ АД – гр. Ловеч към облака и какви са резултатите?

V. Обобщено заключение и становище

В заключение, считам че дисертационният труд на докторант Теодора Спасова представлява самостоятелно изследване по актуален и значим научен проблем, както за теорията, така и за бизнес практиката. В него се съдържат необходимите научно-приложни приноси и той отговаря на всички изисквания и критерии за присъждане на образователната и научна

степен „Доктор“. Кандидатът притежава необходимите теоретични знания по темата и способности за самостоятелни научни изследвания.

Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка „Да“ и да предложа на почитаемото научно жури да присъди на Теодора Спасова образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Приложение па изчислителната техника в икономиката“.

19.03.2019 г.

Гр. Свищов

.....

(проф. д-р Виолета Краева)